

## «КРИТЕРІЇ ТА МОТИВИ ДЛЯ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ. ПРОФОРІЄНТАЦІЯ»





## **МЕТА:**

- **ознайомити учнів із критеріями та етапами професійного самовизначення, принципами та мотивами виявлення професійної схильності;**
- **вчитися здійснювати самооцінку власної готовності до вибору професії;**
- **виховувати свідому відповідальність за вибір своїх ідей.**

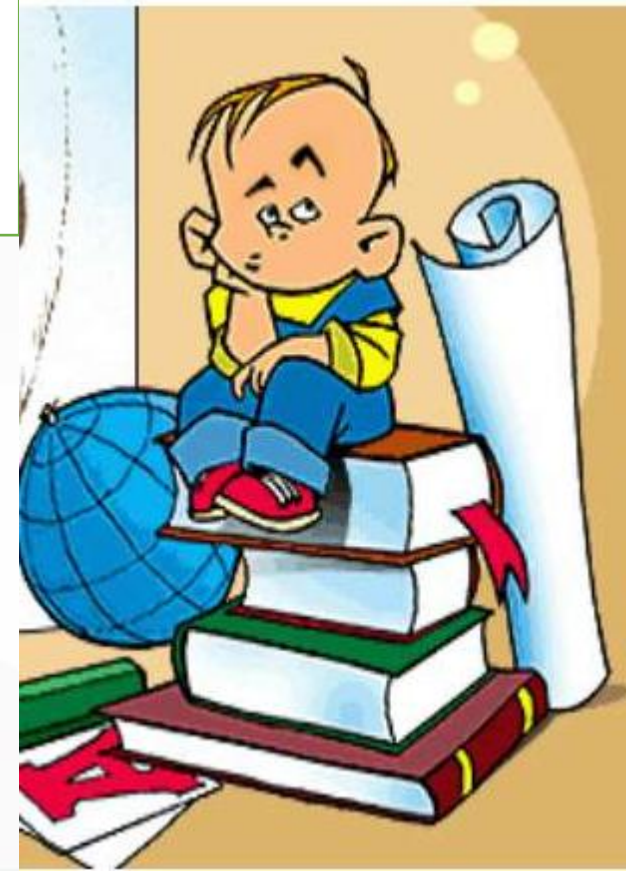
## **ПЛАН**

1. Критерії та етапи професійного самовизначення.
2. Принципи та мотиви виявлення професійної схильності.
3. Профорієнтація.



**Зараз ви навчаєтесь у школі, а чи задумувався хтось із вас коли-небудь над тим, що буде робити далі? Ким ви хочете бути? Який шлях хочете обрати?**

**Ми всі добре розуміємо, що щастя кожної людини залежить саме від самореалізації та життєвого самовизначення, правильного вибору професії.**





# Вибір професії.!?

- Вибір майбутньої професії – тема актуальної розмови для кожного підлітка, бо це одне з найважливіших питань у житті, від якого багато в чому залежить подальша доля. Ця проблема – задача з багатьма невідомими: що я добре вмію? Чого хочу? А що потрібно суспільству?
- На нашій зустрічі ми спробуємо це обговорити.



**САМОВИЗНАЧЕННЯ** – це процес вибору і визначення людиною власних цінностей, можливостей, потреб, норм поведінки, а також критеріїв, за якими вона сама оцінює себе і свої досягнення.  
Є такі складові самовизначення:

**Сімейне**

- ❖ Яка в мене буде родина?

**Професійне**

- ❖ Ким хочу бути?

**Самовизначення**

**Особистісне**

- ❖ Якою людиною хочу бути?
- ❖ Яких норм поведінки дотримуватимуся?

**Соціальне**

- ❖ Яким членом суспільства хочу стати?
- ❖ Яке моє місце в суспільстві?





За якими критеріями ви можете визначити, що саме ця професія має стати вашою? Критерії професійного самовизначення, тобто вибору професії, можуть бути різні. Потрібно прислухатися до поради дорослих і друзів. Але пам'ятайте, це ВАШЕ рішення.



Професійне самовизначення ділиться на ряд етапів, тривалість яких різна. Вони залежить від індивідуального розвитку.



**Виділяють  
три етапи  
професійної  
орієнтації:**

- **Початковий (1-4 класи)**
- **Пізнавально-пошуковий (5-7 класи)**
- **Базовий (8-11 класи)**





## Початковий (1-4 класи)

- ознайомлення з різними видами професій,
- виховання позитивного ставлення до всіх видів трудової діяльності,
- формування інтересу до пізнання своєї особистості.

## Пізнавально-пошуковий (5-7 класи)

- формування ціннісних орієнтацій, мотивації самопізнання,
- установка на активність у самовизначенні,
- розвиток уміння робити вибір профілю подальшої освіти.



## Базовий (8-11 класи)

- вивчення наукових основ вибору професії, класифікацій професій та їхніх вимог до людини,
- вироблення вміння зіставляти вимоги й власні можливості,
- випробування можливостей учнів у різних видах трудової діяльності, орієнтація на суміжні професії.



На вибір професії впливають ваші здібності. **Здібність** – це особливості людини, що свідчать про готовність до оволодіння бажаною професією. Ваш зразковий слух і музичні здібності – відкривають вам дорогу до професії композитора, співака, а математичні здібності, унікальна пам'ять – до професії математика або програміста.



Важливим критерієм самовизначення є інформованість. Це що ви знаєте про професії? Які з них потрібні сьогодні.



## Професії XXI століття

- ☐ Трейдер – людина, що здійснює операції у міжнародному валютному ринку й заробляє гроші на різниці курсів світових валют.
- ☐ Супервайзер. Супервайзер (бригадир) здійснює наглядові функції, виконує адміністративні завдання з метою гарантованості ефективної роботи персоналу.
- ☐ Web-дизайнер відповідає за оформлення сайтів, розробляє баннери, інтернет-листівки, електронні презентації
- ☐ Контент-менеджер керує змістом та структурою web-сайту



## Головними принципами вибору професії є:

**Престижність праці** – керуються діти забезпечених сімей, які з приводу майбутнього заробітку не турбуються (журналістика, реклама, міжнародна економіка, естрада, дизайн ...);

**Стабільність** – гарантоване працевлаштування на постійну затребуваність на ринку праці (соціологи, податкові інспектори, фахівці муніципального управління);

**Перспективність** – чи потрібна суспільству вподобана професія (професії пов'язані з ком'ютерними технологіями, сферою готельного господарства та туризмом);

**Гроші** – виходячи з рівня доходів (бухгалтери, юристи, менеджери);

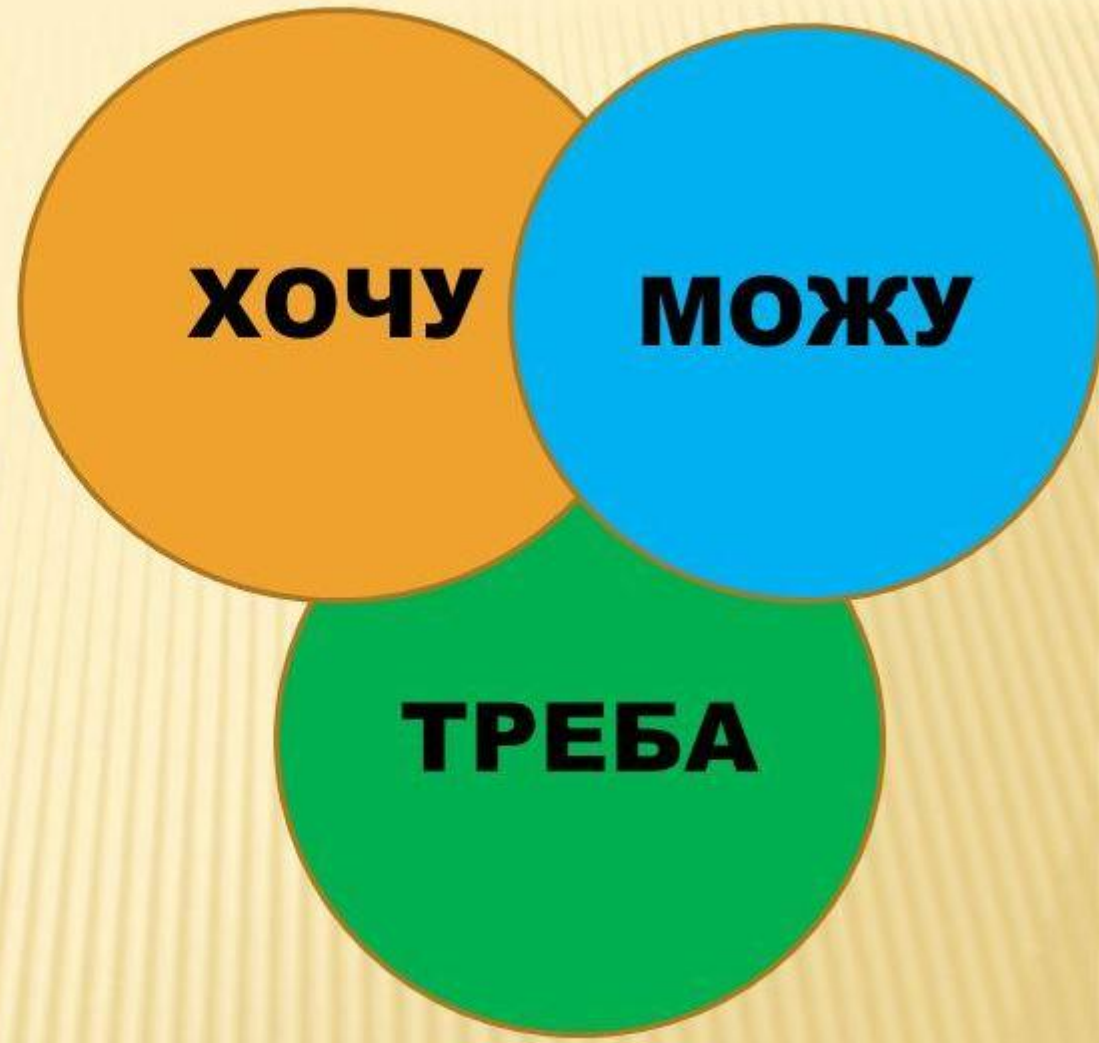


Зрозуміло, що обирати професію необхідно відповідно до власних бажань, здібностей і перспектив на ринку праці. Для цього існує формула вибору професії.

**ХОЧУ:** БАЖАННЯ, ІНТЕРЕСИ,  
НАХИЛИ ОСОБИСТОСТІ.

**МОЖУ:** ЗНАННЯ, ЗДІБНОСТІ,  
ПСИХОЛОГІЧНІ  
ОСОБЛИВОСТІ,  
СТАН ЗДОРОВ'Я

**ТРЕБА:** ПОПИТ НА ОБРАНУ  
ПРОФЕСІЮ НА РИНКУ  
ПРАЦІ.





### 1. Тип професії:

- «Людина - людина»
- «Людина - природа жива»
- «Людина - художній образ»
- «Людина - природа нежива»
- «Людина - техніка»
- «Людина - знакова система»

# ЛЮДИНА - ЛЮДИНА

*Предметом праці у цій професії є інша людина, а характерною рисою діяльності - вплив на людей. До такого типу професій належать учитель, лікар, журналіст, психолог, продавець-консультант...*

«Человек — человек»





## □ ЛЮДИНА – ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ

Людей цього типу відрізняє наявність живого образного мислення, художня фантазія, талант. Це музиканти, художники, актори, дизайнери та ін



## Людина - Природа



Діяльність людини пов'язана з природою, перш за все з рослинними, тваринними □ організмами та мікроорганізмами.



## ЛЮДИНА - ТЕХНІКА

Предмет праці: технічні системи, матеріали, види енергій.  
Професії: водій, диспетчер, інженер.



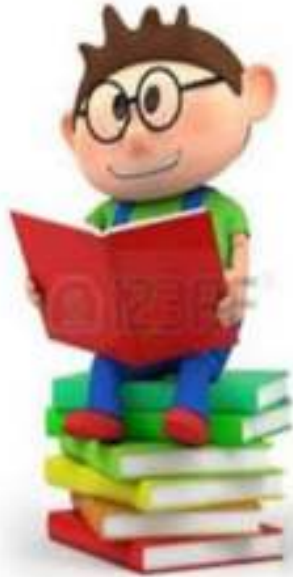
## ЛЮДИНА – ЗНАКОВА СИСТЕМА

Предмет праці: цифри, формули, коди.  
Професії: касир, бухгалтер, програміст, економіст.



**Профорієнтація**- це процес виявлення в людини схильності до певного виду діяльності. Тому обираючи професію, враховуйте , що кожна з них вимагає від людини певних здібностей та умінь.

### ВПРАВА «ВИЯВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ»





# Професійний гороскоп

- **Овен (21 березня - 20 квітня).** Має схильність до керівництва, успішно працює в галузі юриспруденції, хірургії і військової справи. Інтелектуальний знак. Більшість Овнів - обдаровані оратори й письменники. Можуть знайти застосування в журналістиці, на радіо і телебаченні. Не люблять одноманітності та монотонності.
- **Телець (21 квітня - 21 травня).** Прагне до матеріального забезпечення і творчого самовираження. Тільки - прекрасні актори і музиканти, терплячі бізнесмени. Колеги їх поважають і цінують. Представники цього знаку відмінно справляються з розрахунками. Часто віддають перевагу сільськогосподарським професіям.
- **Близнюки (22 травня - 21 червня).** Люблять поєднання інтелекту та швидкості реакції. Чудові кравці, дантисти і ювеліри. Схильні до мистецтва, поезії та вивчення мов. Успішно працюють у сфері торгівлі. Не виносять критики. Близнюки винахідливі, а також багаті ідеями.
- **Рак (22 червня - 22 липня).** Чудові кулінари, декоратори, дизайнери інтер'єрів, а так само - педагоги. Їм подобається працювати з дітьми. Працьовиті й акуратні. Раки володіють творчим підходом до роботи. Найчастіше обирають ту роботу, яка приносить задоволення й радість.
- **Лев (23 липня - 23 серпня).** Знак, який жадає поклоніння й любові. Заради цього Леви готові неймовірно багато працювати. Обожають театр. Все, що роблять люди цього знаку, просякнуте творчістю й оригінальністю. Їм підходить організаторська й суспільна діяльність.
- **Діва (24 серпня - 23 вересня).** Пунктуальні, завжди тверезо мислять. Надають перевагу редакторській та дослідницькій роботі. Уважні, добрі лікарі, вчителі, фармацевти. Діви дуже відповідальні. Володіють критичним складом розуму, акуратністю, точністю, сумлінністю.



Правильний вибір професії — це моральне задоволення, висока самооцінка. Водночас це й висока продуктивність праці, висока якість продукції. Вибір професії — точка, в якій сходяться інтереси особистості та суспільства, де можливе й необхідне поєднання особистих і загальних інтересів.





## Типові помилки при виборі професії:

- орієнтація відразу на професію високої кваліфікації;
- неадекватні ставлення щодо престижності та не престижності професії;
- вибір професії „за компанію”;
- перенесення ставлення до навчального предмета на професійну діяльність, захоплення лише зовнішніми ознаками;
- незнання і недооцінка своїх фізичних особливостей, стану здоров’я;
- невміння оцінити свої здібності і мотиви вибору.



# Проблеми професійної орієнтації учнів

Не вистачає  
знань про  
професії

Про себе як  
суб'єкта  
майбутньої  
професії

Умінь  
оцінювати  
свої нахили і  
здібності

Умінь  
зіставляти  
особисті якості  
з вимогами  
професії до  
людини



## Висновки:

- ❖ Вдалий варіант професійного самовизначення відповідає формулі: «Хочу, можу, треба».
- ❖ Коли усі компоненти формули збігаються, людина отримує задоволення від роботи, досягає високого рівня майстерності та отримує гідну винагороду за свою працю.





**Домашнє завдання:**  
**Створити рекламу-афішу бажаної професії.**  
**Надішли свою роботу на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com**